

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Adell. Abbatissæ Sanctæ Dei genitricis sempérque virginis Mariæ & sancti Petri Apostolorum principis, sanctique martyris Ciriaci in Gerondod, ejúsque sororibus canonicè substituendis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

ABBATISSÆ ET CONVENTU
sancti Ciriaci in Gerondod.

Epist. 102.
Abiolvuntur à
solutione cen-
sus unius mar-
cæ argenti.

Nostro apostolatu est compertum quod inclite recordationis Otto Imperator per privilegium suum confirmavit monasterio sancti Ciriaci de Vrbe annum censum unius marcæ argenti à monasterio vestro solvendum. Constituit præterea nobis per litteras Frederici Imperatoris ab eo pro viginti annis censum ipsum solutum fuisse monasterio memorato. Nos autem, ut Ecclesia vestra in sua maneat libertate, paterna volentes sollicitudine providere, consentientibus nuntiis vestris marcæ unam censui nostro duximus adaugendam, vos à solutione ipsius census dicto monasterio faciendam penitus absolventes, quia nos dicto monasterio satisfieri faciemus. Datum apud Montem Flascenem IV. Non. Augusti, anno decimo.

R. CASINENSI ABBATI.

Epist. 103.
Dicit se nolle
respondere lit-
tis ejus.

Recepimus litteras tuas, & quæ continebantur in eis notavimus diligenter. Iis autem super quibus nos consulere voluisti non duximus respondendum, cum consultatio ipsa quæstionem contineat Ecclesiæ Casinensis, quæ inter te ac homines tuos sub examine judiciali dinoscitur agitari. Vnde per iudices ipsos honestius nobis potuisset exponi. Datum Viterbij V. Idus Augusti, anno decimo.

CONSVLIBVS ET POPVLO
Viterbiensi.

Epist. 104.
Vt Malfitanam
puellam super
legitimitate sua
non permittant
ob aliquo mole-
stati.

AD nostram noveritis audientiam pervenisse quod cum Thol. filius quondam Girardi Manituri Malfitanam mulierem carnaliter cognovisset, ex ea tandem filia procreata, ipsam duxit postmodum in uxorem. Verum quia puellam ipsam quidam non esse legitimam asseverant, idem T. nobis humiliter supplicavit ut eidem puellæ paterna super hoc dignarem sollicitudine providere. Cum igitur secundum canonicas sanctiones favore subsequenti matrimonij proles de naturali prius suscepta concubitu, legitima debeat reputari, universitati vestræ per apostolica scripta mandamus quatinus si est ita, prædictam puellam super legitimitate sua non permittatis ab aliquibus molestari. Datum apud Montem Flascenem III. Non. Augusti, anno decimo.

CONSVLIBVS VITERBIENSIVS.

Cum res Paterinorum decreverimus publicari, ne quis in fraudem, occasione depositi, eas detinere contendat, presentium vobis auctoritate concedimus ut apud quoscunque, sive in Viterbio, sive in ejus districtu, res hujusmodi repereritis, liceat vobis illas accipere, ipsarumque rerum detentores, prout expedierit, arbitraria pœna punire. Quod ut liberius exequi valeatis, firmiter inhibemus ne hujus executionis obtentu futuri Consules vos præsumant ausu temerario molestare. Nulli ergo &c. nostre concessionis & inhibitionis &c. Si quis autem &c. Datum Viterbij II. Idus Augusti, anno decimo.

ADELL. ABBATISSÆ SANCTÆ DEI
genitricis sempèque virginis Mariae &
sancti Petri Apostolorum principis, sancti-
que martyris Ciriaci in Gerondod, ejusque
sororibus canonicè substituendis.

Prudentibus virginibus, quæ sub habitu religionis, accensis lampadibus, per opera sanctitatis jugiter se præparant obviam sponso venire, sedes apostolica debet patrocinium impertiri; ne forte cujuslibet temeritatis incurtus aut eas à proposito revocet, aut robur (quod absit) sacræ religionis infringat. Eapropter, dilectæ in Christo filiæ, vestris justis postulationibus clementer annuimus, & præfatum monasterium in Gerondod, quod in fundo beati Petri, quem bonæ memoriæ G. Marchio cum tota proprietate sua Ecclesiæ Romanæ obtulit intuitu pietatis, noscitur esse constructum, in quo divino estis obsequio mancipatæ, ad exemplar felicis recordationis Iohannis & Leonis prædecessorum nostrorum Romanorum Pontificum cum Clericis ministerialibus & omnibus ad idem monasterium pertinentibus sub beati Petri & nostra protectione suscipimus & præsentis scripti privilegio communimus. In primis siquidem statuentes ut ordo canonicus, qui in eodem monasterio secundum Deum institutus esse dinoscitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur. Præterea quascunque possessiones & quæcunque bona idem monasterium in præsentibus justè & canonicè possidet, aut in futurum concessionem Pontificum, largitione Regum vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis præstante Domino poterit

Epist. 106.
Confirmantur
eis libertates &
immunitates, &
conceduntur
eis nonnulla
privilegia.

adipisci, firma vobis vestrisque successoribus & illibata permaneant. in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis. Locum ipsum in quo præfatum monasterium situm est, cum omnibus pertinentiis suis. Forensam Ecclesiam, cum capellis. Monasterium in Frosé, cum ipsa villa & duabus parrochiis positis in eadem. Alvensam majorem & minorem, cum capella & duabus parrochiis. Egelsenem cum capella Abbatissæ & tribus aliis Ecclesiis. Waledalen. cum capella Abbatissæ & parrochia. Padebur-nen. cum duabus Ecclesiis. Hetteborn. cum parrochia. Quatuor villas quæ nominantur Polege, cum Ecclesia. Nacterstede, cum Ecclesia. Iezere cum Ecclesia. Strenze, cum Ecclesia. Drogebulen. cum Ecclesia. Bernezingerot, Ethelbelingerot cum Ecclesia. Behem, Wellebeke, Genezendorp, Baleberge, Benendorp, Analaborc, Hachebornen viginti quinque mansos, in Henrikestorp viginti septem mansos, in Plezege septem mansos, Alkendorp duodecim mansos, in occidentali Hegelen triginta mansos, in Grovingen triginta tres mansos, in Blexentorp triginta septem mansos cum parrochia, in Ammendorp tres mansos, in Hergerstede & in Wersterhusen sedecim mansos, in Remestorp decem & septem mansos & dimidium, cum foro, & viginti curtes pertinentes ad forum cum Ecclesia, in Wallenthorp quatuor mansos, in Mulendorp sex mansos, in Cumelez decem mansos, in Nientorp sex mansos, in Afmerleve viginti duos mansos, cum Ecclesia, in Zorchewist octo mansos, in Stormiz viginti duos mansos, in Drosége tredecim mansos, in Choctede duos mansos, in Sinselve duos mansos, in Wederstede dimidium mansum, in Winnige duos mansos, in Wicfedherothe novem mansos, in Hachemerslephe decem & octo mansos, in Gaterslephe tres mansos, in Welpeslephe tres mansos, in Wedestorp unum mansum, in Daldorp sex mansos, in Remstede unum mansum, in Wipere unum mansum, in Avensleve duos mansos, in Rodolfesbure duos mansos, in Sulthen duos mansos, in Retmerf-leve viginti mansos, in Menstede duos mansos, in Scolene unum mansum, in Burgewiz duos mansos, in Leveze duos mansos, in Lere unum mansum, in Thederzengerot unum mansum, in Wendelmersbroche duos mansos, in Mandorp unum mansum, in Cephen duos

Tom. II.

mansos, in Abberoht unum mansum. Sane novalium vestrorum, quæ propriis manibus aut sumptibus colitis, tam de terris cultis quam incultis, sive de hortis & virgultis, & piscationibus vestris, vel de nutrimentis animalium vestrorum, nullus à vobis decimas exigere vel extorquere præsumat. Ad hæc, novas & indebitas exactiones ab Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Ecclesiarum Prælatiis in eadem Ecclesia fieri prohibemus. Prædictorum autem prædecessorum nostrorum vestigiis inhærentes, prohibemus omnem cuiuslibet Ecclesiæ sacerdotem, præter apostolicam sedem, habere aliquam in vestro monasterio ditionem. Præterea beatorum Apostolorum Petri & Pauli auctoritate inhibemus ut nullus Rex, Dux, Marchio, Comes, vel alia secularis persona licentiam habeat ipsum monasterium aliquibus hominibus in beneficium dare, ut profectò juxta id quod subjectum apostolicæ sedi privilegij firmitate consistit, inconcusè ditatum permaneat, & locis ac rebus, tam iis quas moderno tempore habet vel possidet, quam quæ futuris temporibus in jure ipsius monasterij divina pietas voluerit adaugere ex donis, oblationibus, decimisque fidelium, absque ullius personæ contradictione firmitate perpetua perfruantur. Obeunte verò te nunc ejusdem loci Abbatissæ, vel earum aliqua quæ tibi successerit, nulla ibi qualibet subreptionis astutia vel violentia præponatur, nisi quam sorores communi consensu, vel earum pars consilij sanioris, secundum Dei & timorem & canonicas sanctiones providerint eligendam. Libertates quoque & immunitates antiquas & rationabiles consuetudines monasterio vestro concessas & hæcenus observatas, ratas habemus, & eas perpetuis temporibus illibatas permanere sancimus. Ad hæc, auctoritate apostolica prohibemus ut nullus publicus judex vel quilibet ex judiciaria potestate in loca præfati monasterij ad causas audiendas ingredi audeat, vel freda seu tributa & conjectus aliquos exigendos, aut mansiones vel paratas faciendas, fidejussores tollendos, homines ipsius Ecclesiæ constringendos, teloneum vel palafredos ab ipsius hominibus requirendos, eosdem homines sive litos vel liberos ad mallum convocandi, vel exercendi aliquam potestatem, nisi Advocatus quem Abbatissæ ejusdem loci communi consensu fororum suarum ad hoc duxerit eligendum. Ad indicium autem per-

H ij

60 Epistolarum Innocentij III.

cepta hujus à sede apostolica libertatis duas marcas & dimidiam puri argenti nobis nostrisque successoribus annis singulis persolvatis. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat præfatum monasterium temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare; sed omnia integra conserventur eorum pro quorum gubernatione ac sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura. Salva apostolicæ sedis auctoritate & dioecesanorum Episcoporum canonica justitia in Ecclesiis non exemptis. Si qua igitur in futurum ecclesiastica secularive persona, hanc nostræ constitutionis paginam sciens, &c. usque districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eisdem loco sua jura servantibus &c. usque in finem. Amen. Datum Viterbij per manum Iohannis sanctæ Mariæ in Cosmidin Diaconi Cardinalis, sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cancellarij, V. Idus Augusti, Indictione VI II. incarnationis dominicæ anno MCCVII. pontificatus verò Domini Innocentij Papæ III. anno decimo.

ABBATI MALLEONENSI.

Epist. 107.
Mandatur ut
A. de Scobol ad
primam cogat
redire uxorem.

EX parte tua fuit propositum coram nobis quòd cum A. de Scobol. . mulierem duxerit in uxorem, & cum ea fuerit diutius commoratus, ipsam carnaliter non cognovit. Vnde bonæ memoriæ W. Picavenfis Episcopus, cum ei de frigiditate viri tam per ipsius quam mulieris confessionem plenius constitisset, inter eos divortium celebravit. Verùm postmodum alij nupsit mulier supradicta, & præfatus A. duxit aliam in uxorem, quam carnali commixtione cognovit. Vnde quæristi per sedem apostolicam explicari utrum dictus vir debeat ad primam redire, vel manere potiùs cum secunda. Nos igitur inquisitioni tuæ taliter respondemus, quòd cum ex post facto appareat fuisse præfatum Episcopum circumventum, dictus A. ut ad primam redeat est cogendus. Datum Viterbij XIV. Kal. Septembris, anno decimo.

ABBATI ET MONACHIS
Resbacensibus.

Epist. 108.
Confirmantur
privilegia eorum
& omnes
libertates & immunitates.
Vide supra
epist. 96.

Licet monasterium vestrum per privilegium felicitis recordationis Innocentij Papæ prædecessoris nostri plenè videretur libertatis prærogativa gaudere, emergente tamen postmodum inter bonæ memoriæ. Meldensem Episcopum & mo-

nasterium ipsum super ejusdem subjectione scrupulo quæstionis, beatæ memoriæ Alexander Papa prædecessor noster, ad cuius præsentiam eadem fuerat causa delata, ipsius causæ meritis intellectis, jus episcopale in monasterio vestro Meldensi adjudicavit Episcopo. Postea quoque quæstionis ejusdem coram nobis materia suscitata, causam ipsam per dilectos filios. . Sueffionensem Decanum, H. Cantorem Remensem, & . . Succentorem Silvane-ntensem examinari fecimus diligenter. Qui cum eandem causam ad nos remisissent sufficienter instructam, nos utriusque partis rationibus intellectis, quia cognovimus efficaciores Meldensis Episcopi rationes, subjectionem eidem monasterij vestri adjudicare curavimus, ut liberam ibidem tanquam dioecesanus Episcopus habeat potestatem; ita tamen ut per hoc nullum apostolicæ sedi præjudicium generetur quòd minùs legitimo tempore, si voluerit, suam justitiam prosequatur. Verùm quia possessiones & alia bona monasterij memorati per illud privilegium Innocentij eidem sunt monasterio confirmata, nos ipsius prædecessoris nostri vestigiis inherentes, vobis & per vos ea monasterio vestro, sicut eadem justè ac pacificè possidetis, auctoritate apostolica confirmamus, & præsentis scripti privilegio confirmamus. in quibus hæc propriis nominibus duximus exprimenda, Burgum videlicet ipsius monasterij, quod Resbacus dicitur, cum omnibus suis appenditiis, cum Ecclesiis & decimis, cum servis & ancillis, cum pratis aut pascuis, cum aqua quæ dicitur Mucra, seu omni piscatione, insulis quoque ac molendinis, necnon & piscatoriis, cum pontibus etiam cunctisque ipsius aquæ transitoriis, & cum omnibus sibi adjacentibus, cultis & incultis. Villam Orlei & villam Montborr. cum earundem villarum Ecclesiis, decimis, servis & ancillis, pratis & pascuis, & cum omnibus eidem adjacentibus cultis & incultis. Villam quæ Vltiacus dicitur, & villam quæ Septemfortes dicitur, cum earundem villarum Ecclesiis, decimis, servis & ancillis, cum pratis & pascuis, & earum appenditiis cultis & incultis. Portum de Fai dimidium. Villam quæ Brigein dicitur, cum matre Ecclesia & decimis ad eam pertinentibus, cum servis & ancillis, cum pratis & pascuis, & aliis circumadjacentibus tam cultis quam incultis. Villam quæ dicitur Montiniacus, cum Ecclesia & decima & sibi circumadjacentibus